

9.6.1937

(נסלחו לארץ)
17-2 ב-9.6.37)

חיים מסר לנו הבוקר בקצרה את דבר הארוחה

אמס. באו כולם : וינסטון, ווג'ווד, אכרי, קזלס, אכלי, בעל-הבית סינקלר, ג'ימי. באמצע הארוחה פרץ וינסטון : גאסל כחוח, אני רוצה לשמוע מה יש בסיו של חיים. ח. סקר של צדח. הועדה, סיכום בקצרה עמדתו בועדה, ביחוד עמר על כולון האדמיניסטרציה ; לא היינו צריכים להגיע למשבר זה - אלא לנו עובדים בפני עובדה. הועדה סבורה שאין הסדרת בר-השקט, ויש כדעתה להציע חלוקה. אם במסך עשרים השנים בעת חלוקה זו האפשר לנו להעלות חכמים-שנים אלף לשנה - ג'ימי עם דבר הזה, אם כי לא התחייבתי בפני הועדה לקבל תנאים ולא יכולתי להתחייב, כי אין לי סנדט סתתנועה.

וינסטון קטץ שוב והנסיק אותו : אתה טועה,

ויצמן. המדינה שלך זהו מירב'. לא יתנו לך להעלות את העמים אלף שלך. הערבים ישליכו נמצות, יקבלו עזרה מעיראק והמסדלה תיחוב אחור. רוטנ. דיבר אחי על כל זה, דרש פסני להבסיה הר זה וחר סני - אין לי מושג איכה נמצאים ההרים האלה, לא רגיתי את המפה, ולא אראה. אבל כל הדבר הוא יקייכו הסודות. שאלו אותי בועדה הכלכותית למה נתכוונתי ב-ר-חלבן. אמרתי : עליה לפי יכולת הקליטה - ביושר ובתום-לם. אם מירוש דרבי - מה אלף לכמה יהיה להם מאה אלף לשנה. לפסני הסתנה מה המסגרת במונחים ודרושים כדי הכשרון ודיין הסתנה עליו.

אטלי אמר שאף הוא מתנגד לחלוקה. זוהי תודעה
בכשלון הכנרת. אבל הן "הנסיון" הצליח. היהודים עשו
את שלהם. כמובן גם הציונים יקבלו חלוקה - לא אחנגר, אבל
הוא עומד על מלוי הכנרת.

נגד החלוקה דיבר גם סינקלר וכמובן ווג'וור.
קילט שחק, רק אמרי הגן על החלוקה. ג'יימי הסך בחיים.
(כעבור זמן קצר סיפר חיים עוד פעם בצורה יותר מסודרת).

לאחר פגישתו של חיים - על מסקנה הוצעה שאי-אפשר
להסדיר הסכסוך-קרו, על הצעת החלוקה - דיבר אברי שחקן
ברבורי.

כיר קמץ צ'רצ'ל ואמר : זוהי הופית. כל האכזר שיש
לנו כמטלה חלטה. הוולדווינים הם אידוסיים, החוסרי כשרון
זכו' - אם אנגליה תהיה תלויה בהם תחריב. בטה הם מטפלים -
בהדחת כלבים ובהכרתם - ובינתיים ברמניה מזרינה ומתגברת
ואנו יורדים מטה מטה. אולם כשב זה לא ייכנס הרבה -
אנגליה תתעורר ותכריע את מוסוליני והיטלר, ואז תבוא גם
טקסה.

ו. פנה לאטלי ואמר (בהצביעו על חיים) : הוא מורד,
הוא כורז, הוא מורד של ל.ב. אנחנו נדעה מה שהוא יאמר לנו.
אסנת אנו עוזבנו אותו לנפשו. לנו קל לדבר - אבל הוא נושא
בקול. אם ימשיך לחלוקה - לא אומר כלום. אבאר בביחיי.
אבל עלי להביע דעתי : מדינת יהודית היא סינג'ל. הערבים
ימריז בטה, יירו, יורקו מצבות - ולבסוף יאירו עליהם שאתם
"דוברי" מלחמת-דמים.

כבובן, (בפנותו לחיים) אם גם תעשה השגיאה
הגדולה ביותר מעמוד מאחוריך. אבל תתן להם (לאנשי הכסלה)
שנס לרמות אותך.

חיים ענה : אני יודע - קל להמיל במלמנט
יצעות הועדה, אבל מה יהיה אחרי זה ? אני לא אוכל לרוץ
אחריכם. אתה צ'רצ'ל היית מזכיר המושבות, אחרי היה מזכיר-
המושבות. אין אני יכול ללכת אליך - ראיתי אותך פעם בעשר
שנים.

צ'רצ'ל - כן, אני מפתח לראותך. אחרי כל
פגישה אתך אני מרוכז עשרה ימים, ואני מוכרח לעבוד בעביל
שנתי.

אטלי אמר : אני נרעש (horrified) מהפעם החלוקה.
הבנדט היה נסיון גדול ומוצלח. היהודים עברו בזנאים קשים -
ועדו גדולות. זהו אולי המעשה הקבלוניזטורי הכי הטוב
בימינו. מה עומדים לעשות עכשיו זוהי הסכנה האלמות. בוצה
נוכחית לסטוליוני שרק בדינה סוטליטריה יכולה להצליח.

סינקלר תמך באטלי, וביתר חוקף - ווג'ווד.
ג'ימי "במבט".

קולט שחק. כנראה היה הלום (overwhelmed)
אחרי צ'רצ'ל.

צ'רצ'ל שחה בינתיים לא פעם קונן טוב על
יחירת אנגליה ואמר לו- don't let them trot you out
כל יוכלו להגיד שאתה הסכמה - ואז הקבל could יותר טוב.

ו. אמר : נניח שהחלוקה תכזב - מה אתם יכולים לעשות לכען הקל עלינו, שנקבל זאת וזאת.

צ' אמר : לא ! תמשיך ! *persevere*. מה שאתם עשיתם בארץ לא נעשה במשך מאות שנים. מה הוא בולדווין ? מה כולנו ? אתם פעלתם בבולות ! *persevere*.

אמרי אמר : חשב הרבה על שאלה זו. מתחילה סבור היה שאפשר להמשיך, אבל לאחר עיון רב בא לידי מסקנה שיותר קל להקים מדינה יהודית, כאשר לשנות האדמיניסטרציה.
צ' סיפר על עדותו בועדה.

ו-א אמר : לפני עשר שנים אילו היו כציעים לי עליה של 10,000 בשנה הייתי מסכים ומסלים, עכשיו אי-אפשר לי. ועמד על המצב בפולין, בגרמניה.

צ' העיר : אני מבין אותך, לא הייתי רוצה להיות בגעלך". אבל ככיוון ששאלת דעתי - אסרתיה.
ל.ג. שהוזמן אף הוא לארוחה ולא יכול לבוא כתב שהוא מוכן לעשות כל מה שיוחלט במסיבה זו.

נתכנסנו בפי, ברוד, לואיס, ברל, לוריה ואנוכי.
חיים אמר שהוא מרגיש שעליו לראות את ק. ולספר לו מה קרה בארוחה. לכל יחשוב שההצעה תהקבל בנקל.
הבעתי ספק אם דבר זה רצוי. ק. אינו הועדה, ואין אנו בטוחים עדיין כלל מה העשינה המפלגות. עלינו לכונן את האנשים האלה אם דברו כרצינות. נדרוש מהם

שיטתו לראש-הממשלה ויגידו לו דברי אסלי, ויזהירו אותו
שאם הממשלה תושבת שאינה יכולה להמשיך הסגרת יהכין הדבר
רק אם למסרע יבואו לידי הסכם עם היהודים בדבר יסודות
החלוקה. ואל יעמידו את הפרלמנט והעם היהודי לפני עובדה.

במי התנגדה לכן. צ' לא יעשה כלום. הוא לא
יטכן סיכוייו להצטרף לממשלה. אסלי וסינקלר הם באופוזיציה
בין כן ובין כן, ודבריהם לא ישפיעו. עוד לפני יומים
השבה שהיהודים יוכלו להרוס מסקנות הועדה אם לא יכניסו
להן, אבל היא באה בשני הימים האלה לידי תבונה שאם הממשלה
תחליט - יקום הדבר בין שהיהודים ירצו ובין שיסאנו.
אל תסכחו קנין אירלנדית.

נמיר הציע לראות היום את אסלי, סינקלר וקזלס -
ולשאול אותם מה יש בדעתם לעשות.
אף לזאת התנגדה בטי. היא סבורה שהדבר עלול
להזיק. היא תנסה לראות אה"צ את אמרי - ובערב נתכנס שוב
וניתוס כח לעשות.

בצהרים סעודתי באסנאוס עם לידל הרט ונמיר.
ייברנו קר שני דברים : -
(א) אפשרות של גיוס כשלושים אלף צעירים יהודים
באיץ, כמקרה של צורך - ואכזר האנשים האלה מיד על-ידי
הגבא הבריטי.

ב) החשיבות האינטרסנית של הנגב וים-המלח -

ושיש למנוע מסירת ההבל הזה לערבים.

ל.ה. העניין בא' והביע דעתו שכחיתנה צבאית-

כריסית הדבר חשוב מאוד, אבל שאל אם מבחינה פוליטית יחכן

הדבר ? אמרתי לו שמענה ו נשמעה בכי האדוני-המרוציה כל

הנשים, עד שרכאורעות הכריתו אותה לדנות דעתה - לאט לאט,

ו'צ בלי השמעת השלטונות הצבאיים. 'אין סקידה התייחסו

ב-לילה לאפשרות של הגנת יהודים עצמית, ואין לאט לאט

התייחסו את הכיוס והזיון היהודי בשנת האחרונה עד שהגיעו

אילו לידי יצירת מלוגת רכבת יהודית.

עמ"י עורר השאלה על יצירת יחידת יהודית גם

באנגליה - ול.ה. העיר שיש לחסוס להתנגדות היהודים בראש

וראשונה ...

בנוגע לב' - לאחר שעיין בספה - הוסיף שכתביל

האינטרסים הכריסטיים יש בדבר חשיבות מהרוב ראשונה.

הסברנו לו שב' הוא עניין אולי של ימים ויש להגות מיד.

נ. הציג לו שידבר עם הנצי ; אך הסובבת ל.ה. נראה שאין

הם אותבים זה את זה, והוא הציג להנות לאינטרסים. התאונן

"אין הכריסטי שום חוכמיה ומתחבט צבאית והגנת

היהודית - אבל בגידון זה נרמה לו שיצליח להפעיל את

המוראית לדבר.

מהקצוב נישאנו "לביח" להיפגש עם כמ"י. את אמרי

אי-אפשר היה למצוא. בשעה שבאנו יצאו כמעט כל הצירים

"למקום האחר" לראות בחנוכה האוירל החדש של בודלי
שחלה באותה שעה. נזדמן לנו רק קזלט. הוא כבר לנו
נוכח אחר קצת מברשת העזרה. צ' היה שכור כלום. ק.
בטוח שהוא כבר אינו זוכר היום מה שדיבר אמש - כשם ששכח
אמש שהיה וויכוח על הטענה הכתוקקת ואם הוא השתתף
בוויכוח ההוא. צ' הוא כשעת קנת רצון. אין הוא מכיר
את שאלת א"י. עכשיו ואינו מחפזין בה. בהחלטות הוא
מוכן לננות את הסכסלה - אבל אם יהיה בסכסלה לא יהיה טוב
מאחרים. אין הענין נוגע לו כלל וכלל. אטני יחנגד לסכסלה -
כי הוא מצוה על כך ; היחידה שהגה בטאלה מציננות יבענין
זהו אברי.

ק. החנגד להצעת גמיר שו. יציג את היים לפני

נוויל. דעה כדעת בני - לעה-עחה לא לעשה כלום.

יצאתי מדיחה זו פודאג מאור.

(18-41 נמלחו לארץ
במאריך - 12.6.37)

בערב ישיבה בביתו של הנרי ; נוכחו היים, בני,

ברוד, מלצווייג, פ.ר., לוריה, ווירה, ליירי רירינג,

גמיר ואנוכי. הנרי נפגש עם רוזוולט וקורדל היל. שניהם

מיונינים מציננות ונכונים לעזור כשידרשו. הם מוכנים לעמוד

על פלוי המנדט - בחוקף החוזה שבין ארה"ב ואנגליה. ציוני

אמריקא מחנכים כולט לחלוקה. "הקול" היהודי מכריע בסכס

מדינות-נפתח, ובעוד שנה יתקיימו בחירות, שבהן תלוי
כוחו של רוזוולט עם גמר תורו. ומובטחת עזרת דעה-
הקמל האמריקנית אם יהודי אמריקה יפגעו בהחלטות הממשלה
האנגלית.

ח. מסר דו"ח על השיחה בסעודת אמש. נמיר
מסר על הפגישות במשך היום עם לידל הרש וקזלט. הוצגה השאלה
מה לעשות אם נצטרך לדחות התוכנית. חייב שאל לעמדתנו ביחס
לתוכנית (תושבי שהשאלה היתה מכווצת אלי - כי לא. נדמה
שהייתי מקודם בעד חלוקה, ונרתעתי לאחר כשראיתי התנגדות
לכך בצבור). הודעתי שאני מחייב תוכנית מסוימת - אבל
אני שולל "חלוקה בכל התנאים", גם אם מצבנו אולי יהיה
יותר רע. בפי שוב הביעה דעתה שאם תחליט מה שתחליט -
תגשים זאת בין שנרצה ובין שנמאן. הסעם יצא ח. מדרו
והודיע שאילו הממשלה לא תוכל לעשות רק מה שתרצה היא.
אני ציינתי שבשבילי העיקר גבול הצפון (וכמובן שטח מספיק
בעמק החוף), אחיזה מוכרת של מדינת היהודים בירושלים
והוצאה הנגב מהטת המדינה הערבית. אם הממשלה תציע לנו
זאת - אלחם על קבלת החלוקה, אם כי לא רק בקרב מפלגות
אחרות אלא גם במפלגתי יהיו הרבה מתנגדים. אבל אם
החלוקה תתכוון "לגבוש" אלחם נגד החלוקה, אפילו אם
יקראו לה בזה מדינה יהודית. קנה המידה שלי - אפשרויות
של עליה המוניות והתיישבות חקלאית מספקת. איני עומד על
הכנסת הנגב עכשיו למדינת היהודית - כי סבורני שאין

באפשרותנו עכשיו לבלוע זאת, אולם השאלה היא לא מה חתיה
תגובתנו לאחר פרסום הרפורט - אלא מה נעשה בימים הספורים
שנשארו לנו לפני פרסומו, וה"ארוחה" תצא לבטלה אם לא נגייס
את הנואמים.

נמיר הציע לדרוש מוינסטון לקחת את חיים לנוויל.
גם בפי וגם חיים התנגדו. וינסטון לא יעשה זאת - וח. לא
יודע מה יגיד עכשיו לנוויל.

חנני נפגש במסך היום עם "חשופ" הראשי של הממשלה
שנכנס אחר שלא כדרכו בשיחה על א"י והגיר שהפרלמנט מחולק :
חציו פרו-יהודי, וחציו פרו-ערבי. לדעת חנני הערכה זו
מוכיחה שרוב הפרלמנט בעדנו. הוא נכון לראות את הליכס,
שהתפצחו על נוויל גדולה, ולספר לו עמדה אמריקאית.

בפי סבורה שאין צורך מתעניין עכשיו לגמרי בדעת אמריקאית -
הוא שקוע רק בענייני אירופה - ובעיקר בצרפת.

פ.ר. התנגד להשתמשות בנימוק האמריקני - כי נצטרך

לכך בשעה המכריעה.

אמרתי שעכשיו תשעה המכריעה. חנני רוצה גם להיפגש עם
א.ג. לידי רדינג סימרה לו שא.ג. סרב לקבל אותה לפני פרסום
הדו"ח - והחרי התחרט מנסיון בלתי בטוח. אבל יראה את ונסיטרס
ואם אפשר את עדן.

חיים עמד שוב על הצורך שהוא יראה את פ. ויספר לו

כל דבר "הארוחה". בפי תמכה בו.

עכורה זו של בפי דכאה והדאיגה אותי.
בימים אלה היא האיש המכריע ביותר. אולי מלבד חיים.
רציתי שאין פעם לוויכוח אתה במסיבה זו והזמנתי לשיחה
פרטית.

קבענו זאת ליום ו'.

10.6.1937

(8700)

חיים קיבל הזמנה לסעוד עם המונד ב-21 ליוני,
כי היות והיום הישיבה האחרונה של הועדה, "אין סכנה
שיוסמך מכוח-ההוכחה שלו".

מברק כמטה : "אננני מאמין שהקוים המסומנים
יחקבלו באחרונה" - עד כאן אין חששות רחוקים מאי אמונתו.
"או שיחגטמו אם יחקבלו" - דברים אלה אפשר היה ואפשר
תכחיד להגיד על הצהרת בלפור ועל כל כיבוש או סיכוי ציוני.

"מוהיר בכל כוחי מהשליות" - פסוק זה לא מוכן לי
כלל. אם כיונתו - שאין כל סיכוי או רצינות לרעיון המדינה -
אפשר להסכים לכך או לא להסכים, אבל זוהי גמדה ברורה -
שיש לנסח אותה בבהירות ולא בעקיפין, וודאי לא בקשר עם
"הקוים המסומנים". זוהי שאלה עקרונית הנוקבת עד היסוד -
וחובה על כל ציוני המתנגד למסרע בכל התנאים לרעיון
החלוקה להגדיר דעתו במלים מפורשות שאינן ניהנות לכל
אי-הבנה. אבל אם הכוונה היא אחרת - כה הוכנה של "הצהרת"
זו ? לשבור כמטה נפש ? או לכוון למסרע המאמצים לקראת